

2022-09-23

Anna Anderman

0736252022

Dnr 2022.002-4

Regeringskansliet

Remissvar Arlanda flygplats – en plan för framtiden, Ds 2022:11

Stockholm Nordost (STONO) är ett frivilligt politiskt drivet samarbete mellan kommunerna Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker. Kommunerna har tagit fram en gemensam vision för 2010-2040 som innebär gemensamma ställningstaganden för sektorns framtida transportsystem.

För svensk utveckling krävs en konkurrenskraftig infrastruktur och Arlanda är en nyckel till framgång. Arlanda- Märsta är dessutom en regional stadskärna som behöver koppling till andra regionala stadskärnor för att kunna bidra på ett effektivt sätt till Stockholmsregionens utveckling.

Utredaren pekar på flera viktiga faktorer för att kunna utveckla Arlanda och STONO vill kommentera de viktigaste slutsatserna.

- Förbättra de kollektiva förbindelserna till och från Arlanda, förslagsvis genom att förlänga Roslagsbanan till Arlanda
- En Arlandaförhandling bör genomföras snarast

Utredaren har föreslagit en målsättning att andelen av passagerarna som åker kollektiva färdmedel till och från Arlanda flygplats bör öka till minst 60 procent senast 2030.

STONO delar utredarens bild av att de kollektiva förbindelserna behöver förbättras. STONO anser att behovet av att skapa bättre tillgänglighet och framkomlighet kräver omfattande satsningar för att kunna erbjuda effektiva transporttjänster som upplevs attraktiva av brukarna. Det kan ofta krävas en kombination av tjänster för att uppnå effektiva och attraktiva transporttjänster.

En av lösningarna bör vara att skapa en tydligare infrastrukturkoppling via nordost genom att förlänga Roslagbanan 13 km till Arlanda. Det är ett objekt som redan utretts och där det finns flera utredningar och studier genomförda. Roslagsbanan till Arlanda är långt gången i sin planering, även om inga formella beslut om genomförande hittills har fattats. Region Stockholm har tagit fram en idéstudie och förstudie vilket innebär att fyrstegsprincipen redan har tillämpats. De senaste åren har STONO vidareutvecklat regionens arbete med fokus på att säkerställa det fysiska

2022-09-23

utrymme som järnvägen kräver, både mellan Vallentuna och Arlanda samt inom flygplatsområdet tillsammans med Swedavia. Även analyser kring nyttor, kostnader, känslighet samt genomförbarhet har utretts.

Investeringskostnaden för Roslagsbanan till Arlanda beräknas till drygt 4 miljarder kronor. Ungefär samma summa i nyttor beräknas. Det innebär att Roslagsbanan till Arlanda har en högre nettovärdeskvot än många andra uppstartade projekt. STONO anser därför att Roslagsbanan till Arlanda bör vara en självklar del i en Arlandaförhandling.

Region Stockholm har även pekat ut Roslagsbanan till Arlanda i Kollektivtrafikplan 2050, som visar på den framtida önskvärda inriktningen för länets kollektivtrafik. Roslagsbanan lyfts även fram som en framtida kollektivtrafiksatsning i utredningen Bromma flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet Ds 2021:25

Sammanfattningsvis tillförs flera nyttor med en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda genom att den:

- Stärker Arlandas funktion som nationellt och internationellt nav genom ökad kapacitet och tillgänglighet till och från flygplatsen.
- Stärker kollektivtrafikens konkurrenskraft och utvidgar arbetsmarknadsregionen genom förbättrade restider.
- Bidrar till en mer sammanhållen region genom ökad systemnytta med redan gjorda och planerade investeringar i Roslagsbanan.
- Ger möjlighet till ytterligare stadsutveckling i stråket längs Roslagsbanan genom förbättrade kollektivtrafikmöjligheter till och från Arlanda.
- Erbjuder redundans och robusthet för marktransporterna till och från Arlanda genom att en ny koppling mellan Stockholm och Arlanda skapas.

STONO delar utredarens syn att en Arlandaförhandling bör genomföras snarast. STONO kan bidra genom planering för många fler arbetstillfällen och bostäder mellan Arlanda och Stockholm, i anslutning till Roslagsbanan. Det förutsätter dock tydliga spelregler och långsiktiga satsningar från statens sida i utvecklingen av Arlanda som flygplats men också som arbetsplatsnod och kommunikationsnav och med de infrastruktursatsningar som behövs för detta.

STONO föreslår även att Norrortsledens betydelse som tvärförbindelse i det nationella infrastruktursystemet bör lyftas fram samt att åtgärdsvalsstudien för E18 startas skyndsamt. För att avlasta ett redan ansträngt vägnät och minska sårbarheten i transportsystemet samt för att utnyttja hela regionens utvecklingspotential och stärka Arlandas utvecklingskraft bör även en ny station anläggas. En bytespunkt för omstigning mellan tåg, bussar på Norrortsleden och personbilar föreslås utvecklas vid Såsta-Karby. Behovet av en ny station på Roslagsbanan i Såsta-Karby ingår dessutom, liksom förlängningen av Roslagsbanan till Arlanda, i Region Stockholms Kollektivtrafikplan 2050.

2022-09-23

STONO har med oro noterat att Trafikverket inte avser att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafik mellan Arlanda och Norrtälje genom att leda väg 77 via Trafikplats Ledinge istället för trafikplats Rösa. För de som fortsatt kommer nyttja befintlig sträckning av väg 77, som är den genaste vägen från Norrtälje respektive Rimbo, kommer varken restider eller trafiksäkerhet förbättras. I enlighet med Kollektivplan 2050 bör en ny stomlinje inrättas som trafikerar Norrtälje-Rimbo-Arlanda.

Det finns anledning att se över marktransporterna i sin helhet varför A-trainavtalet bör granskas utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv.

STONO är positiva till att Trafikverket fått ett uppdrag att utreda behovet av åtgärder för att förstärka kapaciteten i spår- och väginfrastrukturen till och från Arlanda flygplats utifrån ett tillgänglighets- och robusthetsperspektiv.

STONO delar även utredarens bild av att Trafikverket även bör ta hänsyn till samhällsutvecklingen i övrigt som kan påverka behovet av resor och transporter av gods i regionen runt Arlandaflygplats. Dialog med STONO-kommunerna är viktigt i utredningsskedena.

Stockholm Nordost

Parisa Liljestrand, Ordförande Stockholm Nordost 2021-2022